

Tre nya miljömål för SLU

Beslut

Rektor beslutar

att SLU har som vision att vara klimatneutralt innan 2027 och för att nå det är sex fokusområden identifierade enligt detta beslut.

att förlänga miljömålet (5.3) för fortlöpande miljöanalys till 2018 och att uppdra till vicerektor för fortlöpande miljöanalys att ta fram nya miljömål för verksamheten som ska börja gälla 2019.

att anta miljömål och handlingsplan för Utbildning för Hållbar Utveckling (UHU), enligt bilaga till detta beslut.

Ärendet

SLU har sedan flera år ett aktivt miljöledningssystem och övergripande miljömål för hela universitet sedan 2013. Flera av miljömålen har varit tidsbegränsade och behöver förnyas. Det här beslutet avser att förnya mål inom Utbildning för Hållbar Utveckling (UHU) och Miljöanalys. Dessutom tillkommer ett nytt mål, en vision, som främst syftar till att målsätta arbetet med att klimatneutralisera hela SLU.

Miljöanalys

Rektor beslutade i mars 2015 om miljömål för fortlöpande miljöanalys 2015-2017¹. Miljöanalys har ett viktigt arbete med att tillgängliggöra miljödata för forskare, politiker och allmänhet. Miljömålen inom miljöanalys handlar därför om tillgänglighet till data och dess kvalitet. Det första delmålet uppnåddes till utgången av 2016. Bedömningen för det andra delmålet är att det inte uppnås till utgången av

---

¹ Dnr SLU ua 2015.1.1.3-38

2017.² Detta förlängs därför till utgången av 2018. Målet kommer att lyda: Inom 1,5 år efter påbörjat åtgärdsarbete eller senast vid utgången av 2018 ska åtgärdsarbetet inom verksamhetens processer vara slutfört och det ska finnas information på SLU:s webb, s.k. metadata, om vilka miljöanalysdata som finns tillgängliga.

Ambitionen med de nya miljömålen inom fortlöpande miljöanalys, som ska gälla från 2019, är fortsatt utveckling av tillhandahållande och användar-/användbarhetsaspekter. De kommer att bygga på den nya versionen av kvalitetsguiden för datahantering inom fortlöpande miljöanalys som revideras för att tydligare än tidigare koppla till de externa nationella initiativen digitalt först, öppna data och den myndighetsövergripande miljödatastrategin. Revisionen beaktar även krav från hantering och styrning av internt arbete inom SLU: informationshantering, informationssäkerhet, publicering och arkivering, samt drift och förvaltning av IT-system. Den SLU-gemensamma systemlösningen för e-arkivering och publicering av SLU:s data från forskning och fortlöpande miljöanalys, Tilda, kommer då ha en central betydelse för tillhandahållande av metadata och data från fortlöpande miljöanalys. Målen ska vara beslutade före utgången av 2018.

UHU

Att utbilda studenter inom hållbarhet är högt prioriterat. Genom att ge nästa generations beslutsfattare bra verktyg och förståelser för komplexiteten i flera hållbarhetsproblem gör vi som universitet störst nytta. Därför sätts som övergripande mål att: *Alla studenter som deltar i något av SLU:s program ska få en bra bas att hantera alla perspektiv (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) på hållbarhet i sin framtida yrkesutövning.* För att uppnå det sätts flera delmål, se bilaga 1, som kommer att följas upp i det sedvanliga miljöledningsarbetet.

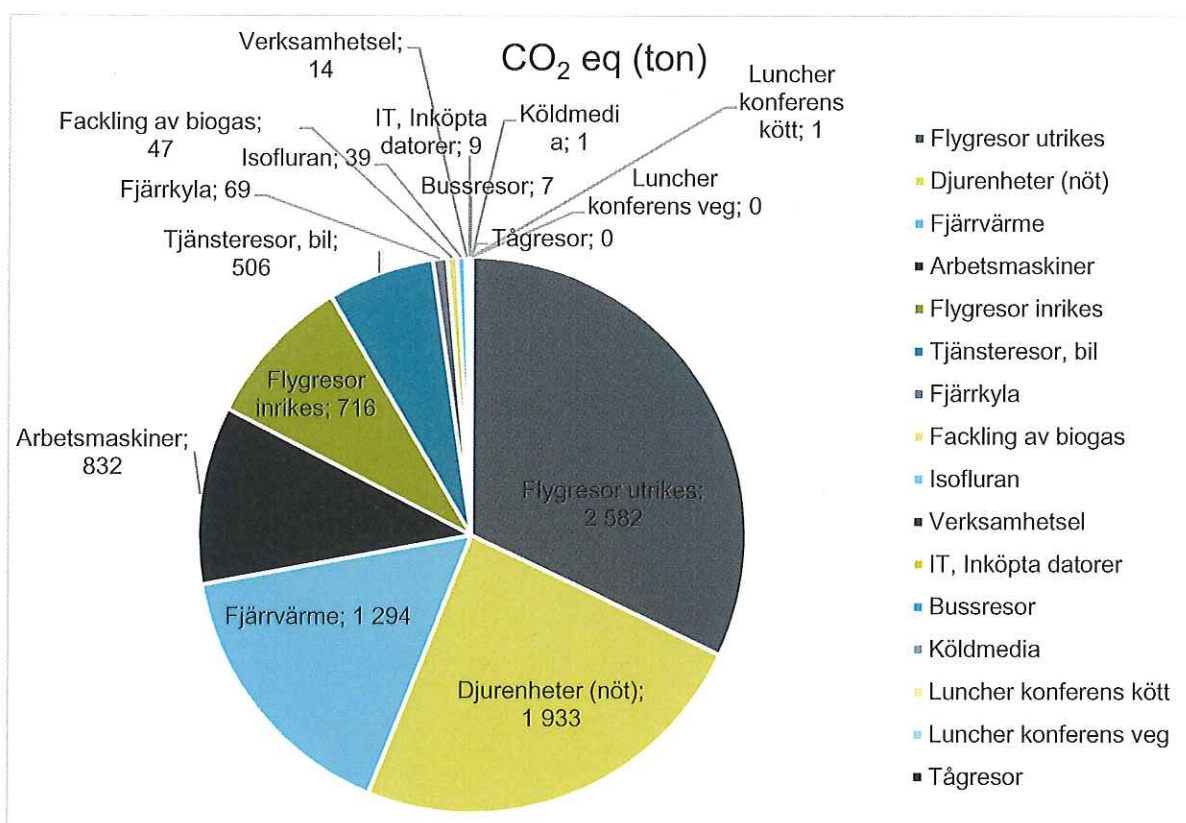
Klimatneutralt SLU

Under senhösten 2016 och våren 2017 gjordes en utredning om SLU:s klimatavtryck, *Utredning om koldioxidutsläpp till följd av SLU:s verksamhet*³. Utredningen försökte ha ett brett perspektiv på utsläpp av klimatpåverkande ämnen och resultatet presenteras i nedanstående cirkeldiagram. Totala utsläppsmängder av klimatpåverkande utsläpp beräknas till ca 8 050 ton koldioxid ekvivalenter (ca 6 117 ton om inte djurenheterna räknas med) under 2015.

---

² Det föregående målet var formulerat: Inom 1,5 år efter påbörjat åtgärdsarbete eller senast 2017-12-31 ska åtgärdsarbetet inom verksamhetens processer vara slutfört och det ska finnas information på SLU:s webb, s.k. metadata, om vilka miljöanalysdata som finns tillgängliga

³ Dnr SLU ua 2017.1.1.2-1433

Klimatneutralt innebär att den totala klimatpåverkan från en viss verksamhet eller en produkt har nettosumman noll.

Med en så spridd och differentierad verksamhet som SLU kommer det vara svårt att säga att verksamheten är klimatneutral eller fossilfri, bland annat på grund av svårigheter att beräkna hur mycket verksamheten släpper ut, felkällorna blir många. SLU:s inköp är mycket svåra att beräkna i form av CO₂ (eq). Därför anger SLU en vision om att vara klimatneutrala till 2027 (mål nr 6 i miljöledningssystemet).

Med samma argument, att det är mycket svårt att mäta SLU:s samlade utsläpp av CO₂ (eq), kommer motsvarande CO₂-beräkning inte att göras varje år. Som en indikation på att verksamheten går åt rätt håll föreslås att CO₂-beräkningen ska göras om vart tredje år. För att arbeta aktivt med CO₂-utsläppen väljer SLU att arbeta med sex fokusområden som, liksom övriga övergripande miljömål, följs upp varje halvår.

SLU äger skog och mark som kan räknas som kolsänkor. Eftersom ägandet av skog och mark är relativt stort är kolinlagringen betydande. Beräkning av kolsänkor ska ingå i ovanstående utredning som ska göras vart tredje år. SLU avser att hitta en eller flera kompensationslösningar för de utsläpp som organisationen inte kan undvika.

SLU 50 år 2027

År 2027 är det år SLU fyller 50 år och det är också nödvändigt att fokusera på åtgärder på SLU:s CO₂-utsläpp inom en relativt kort tidshorisont med tanke på de utmaningar planeten står inför. Tio år är en relativt lång period för ett universitet, samtidigt som en horisont på 10 år ger förutsättning att lyfta blicken och tänka på helheten.

Sex fokusområden för att SLU ska bli klimatneutralt till år 2027

6.1 All el SLU köper eller konsumerar ska vara av fossilfritt ursprung

Konsekvenser: Det är dyrare att köpa fossilfri el till SLU, men beslutet att göra det togs för nästan tre år sedan. Även Akademiska hus har tagit det beslutet och levererar enbart förnyelsebar el till de lokaler SLU hyr.

6.2 All fjärrvärme/fjärrkyla SLU köper eller konsumerar ska vara av fossilfritt ursprung

Konsekvenser: Konsekvenserna blir olika beroende på ort, SLU utnyttjar fjärrvärme på många håll i Sverige. Krafringen (Alnarp) uppger att de ska vara klimatneutrala till 2020, Vattenfall (Uppsala) ska göra kraftfullåtgärder till 2020 och helt klimatneutrala till 2030. Umeås kraftvärmeverk har hög andel icke-fossilt bränsle. Flera av värmeverken erbjuder olika sätt att klimatneutralisera sin egen del. Väljer SLU en sådan väg kan kostnaderna för fjärrvärmerna öka något.

6.3 Alla SLU:s egna fordon, maskiner och verktyg ska drivas icke-fossilt bränsle

Konsekvenser: Sverige har som mål att fordonsflottan ska vara fossilfri till 2030. SLU har gjort en fordonsutredning som visar att myndigheten äger 67 personbilar, 63 traktorer, 61 lätta lastbilar och ett flertal andra fordon så som skotrar och fyrhjulingar etc. Beslut har redan tagits gällande att SLU:s traktorer ska köras på fossilfritt bränsle inom de närmsta åren. Att upphandla t.ex. HVO⁴ och ställa om dieseltankar och infrastruktur är i sig ett arbete. Tillgången på HVO de närmsta åren är osäker och det kommer att medföra ökande kostnader.

6.4 Upphandling av varor och tjänster ska göras med en tydlig klimatmedvetenhet

Konsekvenser: Upphandlingar med inslag av transporttjänster bör innehålla krav om att transporter ska ske fossilfritt (undantag flygresor), samt att användningen av plast (framförallt förpackningar) ska undvikas.

---

⁴ HVO, eller hydrerad vegetabilisk olja, är en biodiesel som framställs genom hydrering (vätebehandling) av vegetabiliska oljor och/eller animaliska fetter från t ex slaktavfall. HVO är kemiskt lik fossil diesel och kan blandas i diesel eller användas istället för diesel i dieselmotorer.

6.5 SLU:s personresor ska minska enligt beslutad målformulering och handlingsplan⁵,

Konsekvenser: mål och handlingsplan finns.

6.6 Klimatkompensation

SLU kan inte helt avstå från att släppa ut klimatpåverkande gaser genom sin verksamhet, bland annat för att en del flygresor är nödvändiga och våra idisslare är avgörande för vår verksamhet. Därför avser SLU att kompensera dessa utsläpp.

Att klimatkompensera är inte helt lätt. Därför ger rektor universitetsdirektören i uppdrag att utreda hur man på ett effektivt och transparent sätt kompenserar utsläppen för att nå visionen om ett klimatneutralt universitet till 2027.

Beslut i detta ärende har fattats av rektor Peter Högberg efter föredragning av miljöchef Johanna Sennmark och i närvaro av universitetsdirektör Martin Melkersson. I beredningen av ärendet har även flera andra ansvariga inom sina områden deltagit tex inköpschef, chef för utbildningsavdelning, ansvariga medarbetare inom fortlöpandemiljöanalys. På grund av utlandsvistelse skrivs inte beslutet under avfördragande utan av universitetsdirektören.

Peter Högberg

Martin Melkersson

Sändlista

Dekaner
Administrativa chefer
Miljösamordnare

---

⁵ Dnr SLU ua.2017.1.1.3-1965 [Skriv numret här]

Kopia för kännedom

Internrevisionen

SACO

ST

SEKO

Bilaga 1 Övergripande miljömål för Utbildning för hållbar Utveckling

Övergripande mål:

4.4 Alla studenter som deltar i något av SLU:s program ska få en bra bas att hantera alla perspektiv (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) på hållbarhet i sin framtida yrkesutövning.

Det uppnår vi genom att uppnå följande delmål:

4.4.1 Integrera hållbar utveckling i alla program (100 %) till 2020.

4.4.2 I kursutvärderingar få minst 70 % positiva svar på fråga om hållbarhet integrerats i utbildningen, senast 2020.

4.4.3 Minst vartannat år arrangera en workshop med PSR (programstudierektorer) för att dela erfarenheter och utveckla UHU. (Synpunkt från UN: 1.3 för ambitiöst att lyfta denna fråga i workshop varje år.)

4.4.4 Minst 80 % av alla kursledare/kursansvariga lärare ska delta i en dags fortbildning i utbildning för hållbar utveckling, senast vid utgången av 2020.

4.4.5 Minst 70 % av tillfrågade alumner ska uppleva att deras utbildning (i program) ska ha gett dem verktyg att arbeta med alla tre dimensioner av hållbar utveckling i deras nuvarande yrkesutövning.

	Miljöformulering	Nyckeltal	Handlingsplan	Metod för uppföljning	Uppföljning (år)	Ansvar för genomförandet
4.4	Övergripande mål: Alla studenter som deltar i något av SLUs program ska få en bra bas att hantera alla perspektiv (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) på hållbarhet i sin framtida yrkesutövning. Det uppnår vi genom att uppnå följande delmål		Mål på 3-5 år Delmål på 1-2 år Utbildningskonferensen som äger rum vartannat år ska ha inslag av UHU En introducerande webbaserad modul om generella kompetenser ska tas fram och vara obligatorisk för programstudenter. UHU ska ingå i modulen. Följs upp en gång per år hur många program som beaktar UHU i läroendelen. Övriga följs upp i kvalitetsdialogen	1. Hur många program har UHU i läroendelen jämfört med totala antal program 2. Alla program följs även upp med avseende på UHU i 3 årsryckel i kvalitetsdialogen. Under 2017 (pilot) är det ett program per fakultet som ska följas upp. 3. Frågan om UHU i utbildningen ska även tas med i kvalitetsdialogen med studenter (intressenter)	i samband med ledningens genomgång samt kvalitetsdialoger	Utbildningsavdelningen samordnar
4.4.1	Integrera hållbar utveckling i alla program (100%) till 2020	andel av studenterna som svarat på kursutvärderingen och som svarat positivt	Se till att frågan blir obligatorisk i kursutvärderingen			Utbildningsavdelningen
4.4.2	I kursutvärderingar få minst 70 % positivt svar på fråga om hållbarhet integrerats i utbildningen senast 2020		Planera, marknadsföra och arrangera workshop	kursutvärdering	i samband med ledningens genomgång	Utbildningsavdelningen
4.4.3	Minst vartannat år ska en workshop med PSR arrangeras för att dela erfarenheter och utveckla UHU	har workshopen ägt rum? antal kursledare/kursansvariga som genomgått kursen i förhållande till totalt antal kursledare/kursansvariga		om workshop har ägt rum?	i samband med ledningens genomgång	Utbildningsavdelningen
4.4.4	Minst 80 % av alla kursledare/kursansvariga lärare ska delta i en dags fortbildning i utbildning för hållbar utveckling senast vid utgången av 2020		Arrangera kurser och marknadsföra dem. Servus in i arbetet kring kvalitetsdialogen.	Följs upp årligen genom att granska närvarolistor samt följs upp i kvalitetsdialogen	i samband med ledningens genomgång	Utbildningsavdelningen
4.4.5	70 % av tillfrågade alumnier ska uppleva att deras utbildning (i program) ska ha gett dem verktyg att arbeta med alla tre dimensioner av hållbarutveckling i deras nuvarande yrkesutövning	måts från och med 2018 och därifrån vart 3 dje år	Skapa en metod för att fråga alumnier om deras yrkesutövning	Följs upp årligen genom att granska närvarolistor samt följs upp i kvalitetsdialogen	i samband med ledningens genomgång	Utbildningsavdelningen